

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Sfințirea bisericii din Ocna-Mureșului *d. a.*
Dreptatea *Pr. I. Goron.*
Catchizația în parohia Fânațe *A. Greblea.*
Cronică.

Comunicate oficiale. — Concursuri pentru: primirea de studenți la Academia teologică, Cluj; două posturi de cateheți, în Cluj și Tg.-Mureș; întregirea paroh. Hășmașul-Ciceului și Caianu.

Sfințirea bisericii din Ocna-Mureșului.

Cred că n'avem nici un cetitor, căruia să nu'i fie cunoscută numirea acestei localități, care pe lângă numele cel mai nou de Ocna-Mureșului — nu tocmai cel mai potrivit căci Ocna a ajuns în vorbirea curentă să însemne și temniță grea — poartă în graiul uzitat numirea de Uioara sau Mureș-Uioara. Cunoscută ca ocnă de sare din cele mai vechi timpuri, a avut așezări românești de când se știu românii. Administrată de stat, sub vechea stăpânire începuse să se umple de unguri, funcționari și lucrători aduși din alte părți. Stăpânirea românească a restabilit în bună parte drepturile usurpate ale românilor, încât azi Uioara are din ce în ce față mai românească. Intre principalii factori romanizatori, pe lângă stat prin Regia Monopolurilor, se socotește în primul rând biserica noastră ortodoxă.

Și aici ca și'n alte părți credința ortodoxă străbună a românilor uioreni a fost falsificată de unație cam pela 1810. Peste 80 de ani Uioara a stat fără parohie ortodoxă, până în 1896 când cu mănunchiul de credincioși ce existau s'a înjghebat parohia Mureș-Uioara, prin purtarea de grijă a P. On. protopop Iovian Mureșan dela Turda. Slujba dumnezeiască s'a făcut într'o mică capelă în marginea comunei, la început de către preoții vecini până la preoți proprii cum a fost vrednicul preot Petru Roșca, fost apoi subprefect la Tg.-Mureș, pe pr. *Albani*, iar acum în urmă pe harnicul preot Savu *Savu*.

Întărindu-se parohia noastră prin venirea României mari, conducătorii înimoși ai ei în frunte cu preoții, au pornit o norocoasă acțiune pentru zidirea unei biserici noi. Atât din partea frunțașilor parohiei cât și din a P. Sfinției Sale și a Ven. Consistor, a trebuit să se dea lupte titanice până s'a putut obține terenul de biserică, apoi alături casa parohială. La feliu de încoronate cu succes a fost și acțiunea pornită pentru adunarea fondurilor necesare zidirii bisericii. Cel ce a repurtat primele biruințe și cele mai însemnate, a fost dl ing. Agripa *Popescu* fost director general la R. M. S. prin însemnata colectă de aproape 200.000 Lei, cât și sprijinului efectiv dat la obținerea casei parohiale și a locului bisericii. Egal sprijin și bunăvoință au avut din partea Uzinelor Solvay, din partea Primăriei comunale, a d-nilor ing. Petru *Ormoș* actualul director al Salinelor, episcopului Victor *Dănilă* etc.

Toate aceste împrejurări favorabile mănuite cu pricepere de preotul S. Savu au produs rezultate materiale ce se ridică la un milion și jumătate, cu care s'a ridicat o biserică măreață cum puține sunt în jurul acela. Biserica din Uioara nu numai ca înfățișare exterioară — atât ca formă și ca poziție, satisface ochilor ci în primul rând ca podoabă internă. Iconostasul este pictat de pictorul Cabadaieș, cupola și pereții de pictorul V. Dănilă, are un frumos policandru de aramă, strane, vase sfinte, cărți etc. cu un cuvânt e deplin înzestrată.

P. Sfinția Sa Episcopul nostru *Nicolae Ivan*, a dat destinației această frumoasă biserică în ziua praznicului sf. apostoli Petru și Pavel, Duminică 29 Iunie a. c. P. Sf. Sa însoțit de revizorul eparhial a sosit în Uioara, Sâmbătă seara. În fața unei porți triumfale, așezată nu departe de biserică, a fost întâmpinat de P. On. protopop Iosif *Pop* și preoțimea din tract, salutându-l cu cuvintele „Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului“ relevând însemnătatea venirii P. Sf. Sale pentru a da destinației această biserică, rodul unei grele lupte. A vorbit apoi dl primpretor Octavian Miron, salutând pe P. Sf. Sa, în cuvinte într'adevăr simțite și bine ticluite. Dl primar Marian Dreghici a salutată în numele primăriei și a credincioșilor ortodocși.

P. Sf. Sa în răspunsul ce l-a dat și-a exprimat bucuria ce o simte când vine să săvârșească actul sfințirii acestei biserici, unde până nu de mult, credincioșii noștri umiliți și disconsiderați se rugau într'o capelă dosită în marginea comunei. E o biruință de care trebuie să se bucure fiecare bun român, iubitor de neam și de lege.

A provocat rea impresie lipsa preotului gr.-cath. și la îndemnul lui și a celui rom. cath. dela primirea P. Sf. Sale.

Mulțimea mare ce era în jurul porții ovaționând a însoțit pe P. Sf. Sa la biserică. În fața ușii bisericii preotul S. Savu încunjurat de epitropie și membrii consiliului parohial, prezentând crucea și evanghelia în câteva cuvinte a bineventat pe P. Sf. Sa. Corul Academiei teologice sub conducerea dlui prof. Dr. V. *Petrașcu* a cântat „Pe Stăpânul...“ Toată lumea a intrat în biserică unde s'a săvârșit o doxologie și cetit o rugăciune de binecuvântare.

P. Sf. Sa a fost găzduit la preotul S. Savu. Aici a avut loc și o cină la care au participat șefii autorităților din localitate.

Duminică dimineața au sosit dela Cluj, P. On. prot. Laurentiu *Curea*, secr. ep. și arhidiacon Dr. I. *Vască*, rectorul Academiei teologice și alți oaspeți.

La ora 8 dim. s'a făcut sfințirea apei și după ce P. Sf. Sa a fost adus la biserică de întreg soborul de preoți, serviciul sfințirii s'a început la ora 9. La acesta P. Sf. Sa a fost asistat de următorii: din Centru, prot. D. Antal și L. *Curea*, arhidiacon

Dr. I. *Vască*, apoi protopopii Iovian *Mureșan* (Turda), Romul *Popa* (Luduș), Iosif *Pop* (Aiud), Alex. *Baba* (Alba-Iulia), preoții *Candin Suci*, *Ioan Popa*, *Vasile Bârluțiu*, *Savu Savu*, *Ioan Oniga*, *Emil Vătășan*, *Gheorghe Onițiu*.

Răspunsurile au fost date de corul Academiei teologice. Înainte de intrarea în biserică și la policroane, muzica militară din Aiud a intonat rugăciunea, ceea ce a ridicat mult solemnitatea serviciului divin.

Biserica a devenit neîncăpătoare. Între cei ce au participat la slujba bisericească notăm pe dnii General *Nicolau*, *Agripa Popescu*, Dr. *Alex. Dragomir* decanul baroului din Cluj, Dr. *Fl. Medrea* insp. gen. de siguranță, Dr. *Oct. Sglimbea* dir. de bancă Cluj, Dr. *Sever Pop* preș. deleg. perm. județene, Dr. *Dicu Medrea* prim-medic județan *Alba-Iulia*, Ing. *Petru Ormoș*, adv. Dr. *I. Rișca*, deputat, *Oct. Miron*, primpretor, Dr. *Nic. Milea*, Dr. *Basil Stoica*, Dr. *Bogdan Victor*, Ing. *Solomon*, Dr. *V. Curta*, M. *Dreghiciu*, *Remus Pleșa*, I. *Răduleț*, N. *Coțișel*, *Nic. Negru*, A. *Gherman*, *Victor Dănilă*, I. *Sas*, B. *Cichi*, B. *Hagea*, T. *Vasincea*, T. *Țeran* etc.

Prea Sfinția Sa la sfârșitul liturghiei luând ca pericopă cuvintele ap. *Pavel* din ep. c. *Romani* 10, 19 „În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii graiurile lor“, a vorbit mai întâi despre sfinții apostoli *Petru* și *Pavel* spunând: „Astăzi avem o îndoită sărbătoare, întâi a sf. apostoli, a celor cari au propovăduit cu mai multă îndrăzneală evanghelia lui *Christos*, umplând întreg pământul până la marginile lumii cu graiul vestirii lor. *Petru* a reprezentat tăria credinței pe a cărei temelie s'a zidit biserică lui *Christos*. *Pavel* pe lângă propovăduirea cu graiu viu, a fost propovăduitor și cu slova, lăsându-ne atâtea scrisori, tot atâtea comori prețioase ale sfintei scripturi.

A doua sărbătoare este praznicul biruinții acestei parohii în lupta nepregetată de câțiva ani, pentru a ajunge la ridicarea acestui măreț locaș de închinare. Numai cine cunoaște greutatea întâmpinate în această luptă va putea aprecia valoarea muncii și străduințelor depuse la zidirea acestei biserici.

La început — după re'nființarea acestei

parohii — ne-am rugat într'o casă ferită cași creștinii cei dintâi.

Dumnezeu însă a trimis înger păzitor care după trei decenii să o înalțe, să o scoată din umilință punându-o la locul cel mai de frunte al acestei comune, acolo unde într'adevăr i se cuvine, ca adevărata biserică a neamului nostru.

Tot bunul Dumnezeu i-a trimis oameni vrednici cari au adunat mijloacele — în vremile acestea grele — de un milion și jumătate de Lei.

Pentru toate acestea se cuvine ca mai întâi să mulțumim lui Dumnezeu, căci El ne-a dat ajutorul dar și îndemnul“.

P. Sf. Sa face, în continuare, un scurt istoric al înființării și al vieții acestei parohii. Aduce apoi elogii parohului Savu Savu, care a știut să apropie pe credincioși într'o armonioasă conlucrare, apoi d-lui Agripa Popescu fost director la R. M. S. care a pus cea mai puternică temelie materială a acestei biserici prin frumoasele donații făcute și obținute parohiei. Aceiași vednicie merituosă au arătat-o și epitropii. Ing. Petru Ormoș și Victor Dănilă cât și alți credincioși de seamă ai parohiei. Ca numele donatorilor să fie cunoscut dă cuvânt preotului care cetește lista lor cu sumele donate.

P. Sf. Sa încheie dorind enoriașilor ca aceasta biserică să le fie un adevărat izvor de fericire, de mângâiere sufletească. Pentru aceasta îi îndemnă să o cerceteze regulat umplându-o cu rugăciuni pioase, ca darul Duhului sfânt să se pogoare pururea peste ei.

După terminarea serviciului divin, împărțirea anafurei și stropirea credincioșilor cu apă sfințită, în sala festivă a Salinelor, reprezentanții bisericilor și autorităților, au prezentat omagiile lor P. Sf. Sale Episcopului nostru Nicolae Ivan. Terminate recepțiile a urmat un banchet în Căminul Funcționarilor R. M. S. unde a participat vre-o 150 de persoane. La banchet a toastat P. Sf. Sa, pentru M. Sa Regele, dl Dr. Sever Pop pentru P. Sf. Sa, protopopul I. Pop pentru autoritățile civile, Dr. D. Medrea pentru preoțime, Dr. Ian Vască, intelectuali, Prof. A. Baba, ctitori și donatori, D. Antal, parohul locului, pr. V. Bârluțiu, suita P. Sf. Sale, iar la sfârșit pr. Savu Savu și epitropul

Ing. Petru Ormoș, au mulțumit P. Sf. Sale, șefilor autorităților și celorlalți participanți pentru osteneala ce au făcut-o de a participa la sărbătoarea sfințirii bisericii lor.

La ora 4, P. Sf. Sa și suita s'a întors la reședință.

Scara, corul Academiei teologice a dat un foarte reușit concert, satisfăcând cele mai pretențioase așteptări, fiind răsplătit cu nesfârșite aplauze de către numeroasa asistență. După ultima cântare parohul ridicându-se să mulțumească corului și conducătorului său pentru frumoasa prestație, n'a putut vorbi de sgomotul aplauselor pânăce corul n'a repetit cântarea. După concert a urmat dans până dimineața.

Ne bucurăm că P. Sf. Sa suportând fără greutate oboseala și căldura în timpul serviciului divin, sărbătorit și admirat de toți, a mai dat destinației încă o sfântă biserică într'un centru așa de însemnat cum e Uioara, unde de aici înainte credincioșii noștrii se pot mândri cu biserica lor și cu un prea vrednic preot care i-a știut conduce la o astfel de izbândă a ortodoxiei noastre.

d. a.

NOUA LEGE

Dreptatea.

„Feriți cei ce flămânez și inșetoșează de dreptate, că aceia se vor sătura.“ Matei 5. 6.

Desigur, în viitoarea împărăție a lui Dumnezeu, nu va fi lipsă de pâine, nici de băutură răcoritoare. Dumnezeu le-a pus aceste din belșug la dispoziția fiilor săi, — statisticienii au socotit, că pământul poate hrăni un număr de 40 ori mai mare, ca actualul număr de oameni aflători pe pământ, — și oamenii vor avea elementarul simț de dreptate, de a împărți cu măsură dreaptă aceste bunuri între fiii aceluiași Părinte ceresc. Cetățenii împărăției lui Dumnezeu nu vor flămâzi deci, nici vor inșetoșa.

De-ocamdată însă lăcomia, — râvna după hrana altuia, — a prefăcut acest pământ bun, roditor, într'un deșert nemărginit, acoperit cu nisip mărunț, lucitor, care nu dă siguranță pașului omenesc și purtat de vânt aduce moartea cea mai grozavă, îngropându-te de viu. Nici un fir de iarbă,

nici un izvor cu apă nu se găsește pe distanțe de sute de kilometri. Și sunt așa de dese furtunile în acest deșert. Aceste furtuni sunt provocate totdeauna de aceleași cauze. Din sufletele omenești lacome purcede un vânt aspru, dogoritor, uscat și înfălnindu-se cu altă coloană de furtună, pornită din sufletele lacome ale oamenilor cu interese contrare, se produce câte un groaznic vârtej, ce se ridică ca o sulită ascuțită împotriva ceriului.

Osândită de propriile ei păcate, omenimea e o caravană rătăcitoare în acest deșert. Merindea și apa din burdufurile de pe cămile s'a isprăvit de mult. Ei simt acum toate chinurile foamei și setei. Și ceea ce întetește și mai mult chinurile caravaniei, e împrejurarea, că departe înaintea ei zărește o oază, dar nu poate să știe, dacă această oază e o realitate aducătoare de odihnă, ori arătarea vicleană a unei „fata morgana”. De atâtea ori s'a înșelat, că nu mai are nici mângăerea nădejdi.

Dar în vârful muntelui, cu ochii ațânți spre împărăția lui Dumnezeu, Isus Christos nu se gândia nici la sgomotul plăcut al vre-unui izvor, nici la dulceața nucilor de cocus. Ori cât de gustoasă ar fi mâncarea trupului, vei flămânzi din nou și de ți-ai mângăia setea chiar din puțul patriarhului Iacob, vei înseta iarăși. Cel ce a făgăduit Samarincii izvor de apă vie, din care dacă va bea, nu va mai însetoșa în veac, — prin cea de a patra fericire, a dorit să indice oamenilor rătăcitori prin pustii fără margini, oaza, unde ar putea să-și odihnească trupurile istovite, să-și aline foamea, să-și astâmpere setea. Această oază se găsește în sufletele omenești și se numește *simț de dreptate*.

Dreptatea e a doua virtute esențială a sufletului creștin.

Dar — ce este dreptatea?

Grecii o înfățișau ca pe o fecioară adorabilă, nevinovată, legată la ochi, nu cumva văzând fețele împricinăților, judecata ei să fie părtinitoare. Din legislațiunea omenească este exclus sentimentalismul, nu se judecă după suflet, ci după rațiune. Un scriitor francez afirmă însă, că nevinovata fecioară, nu de aceea e legată la ochi, ca să rămână nepărtinitoare, ci ca să-și ascundă un mare defect: ea este oarbă.

Nu e treaba noastră, a păstorilor sufletești, să căutăm de partea cui e adevărul, nici nu avem lipsă să cercetăm, în ce măsură oamenii, prin legislațiunile lor, au căutat să asigure câmp liber, să deie formă legală satisfacerii poftelor și pasiunilor lor mici și mari. Impărăția, în slujba căreia stăm noi, este de ordin sufletesc, întemeiată de Mântuitorul. Codul nostru civil sunt deci cuvintele Lui. Care este dreptatea Lui?

Isus n'a învățat codul roman, deși era sub stăpânirea lui. El și-a făcut educația intelectuală, cetind scripturile sfinte și ascultând în sinagogă talmăcirea lor. Psalmistul, ecleziastul, pildele, prorocii, vorbesc adeseori de cei drepti, înțelegând totdeauna pe cei cu *frica lui Dumnezeu*, supuși legilor dumnezeiești. În senzul acesta zice ev. Luca, vorbind despre Zaharia și Elisabeth: „Și erau drepti amândoi înaintea lui Dumnezeu, umblând întru toate poruncile și dreptățile Domnului, nevinovați”. (1. 6.)

A fi drept înseamnă deci a te supune legilor lui Dumnezeu, a te conforma, în raporturile tale cu semenii tăi și cu întreaga creațiune, poruncilor Lui.

Pe vremea lui Isus, legea — thora — era destul de complicată. Nenumărate dispozițiuni ale diferiților talmudiști normau viața izraeliteanului până în cele mai mici amănunte. Dar aceste reguli talmudiste au substituit duhul legii cu un ritualism sec, apropiat de idolatrie și de superstițiune.

În această încâlceală a spălărilor, a jertfelor, a respectării repausului, cel drept avea totuși o călăuză sigură: *decalogul*. Mințea simplă, dar clar văzătoare și împreunată cu bun simț, a țaranului iudeu, crescut în tradițiunea patriarhală, acest decalog l-a redus la o singură poruncă categorică, lesne de înțeles și care nu suferă nici o răstălmăcire: *ce ție nu-ți place, altuia nu face*.

Aceasta este dreptatea.

Ea izvorește din blândeță și e menită să prefacă în țarină roditoare pustiul, în care rătăcește azi omenimea. Căci toate relele din lume se reduc la o singură cauză: ciocnirea intereselor opuse. Cel drept va recunoaște însă, că ori ce interese personale au margini, au hotare, pe cari trebuie să le respecte înainte de toate el însuși. Să nu treacă peste acest hotar, încălcând interesele vecinului său.

Prin cea de a patra fericire, Isus a voit să pună hotar lăcomiei omenești. Căci după ce flămânzește și însetoșează sufletul vulgar o viață întreagă? După bogăție, multă bogăție, tot mai multă bogăție. E teribilă această sete după bogăție; suferințele ei se pot asemăna cu setea marinarului, căruia i-a trecut apa de beut tocmai în mijlocul mării. Incunjurat din toate părțile de apă, el suferă cele mai cumplite chinuri, iar apa ce-l încunjură îi poate fi, în cel mai bun caz, mormântul.

În mila lui nețărmurită față de oameni, Isus le-a zis: puneți capăt acestor dorințe, cari vă ard și vă usucă pieptul. De vei mânca mai mult, decât îți reclamă organismul, te vei îmbolnăvi și de te vei îmbrăca cu două vesminte de-odată, ai luat asupra ta o sarcină grea și ridicolă totodată. Râvna ce o depuneți pentru câștigarea bogăției, folosiți-o pentru micșorarea poftelor voastre. Reduceți-le până la măsura lor adevărată: trebuințele imediate ale fizicului.

Ceea-ce nu înseamnă, că Isus a vrut să îmbrace lumea întreagă în sac și să presare pe capetele oamenilor cenuse, îndemnându-i să-și plângă o viață întreagă păcatele. Ori-ce ar zice contrarii Lui, El n'a fost dușmanul voiei bune, a ce e plăcut și frumos. Sufletul Lui a fost plin de iubire față de Dumnezeu, față de oameni și față de întreaga creațiune. Această iubire a fost pentru El și pentru ori cine va ști să-l imiteze, un nesecat izvor de bucurii. Chiar durerile, pentru un astfel de suflet, sunt frumoase.

Vrând să asigure pe seama oamenilor o astfel de seninătate, a ținut să se lupte împotriva patimilor omenești, îngrădindu-le, alungându-le în împărăția Satanei, ca pe cei mai aprigi dușmani a fericirii fiilor omenești.

În lupta aceasta pentru cucerirea unei vieți plăcute lui Dumnezeu și aducătoare de fericire pentru oameni, ce ne-ar putea ajuta mai mult decât setea după dreptate?

Pr. Ion Goron.

Onorații colaboratori ai Calendarului nostru eparhial, sunt rugați să trimită articolele pentru calendarul pe anul 1931, cel mai târziu, până la data de 1 Sept. c.

Copii nu pot crește fără religie.

Directoratul ministerial din Timișoara a adus o deciziune care merită toată lauda. Un tată ateu trecând cu familie cu tot la religia fără confesiune a interzis celor doi copii ce-i avea să frecventeze oarele de religie. La sfârșitul anului când se cerea să aibă note și din acest studiu obligatoriu, n'a avut cine să-i clasifice. Făcându-se arătare directoratului acesta a decis ca copii să repetească clasa ca să învețe și religia. Totodată a dispus să se facă cunoscut autorităților școlare că toți copiii sunt obligați să învețe religia, indiferent care, căci ateismul nu a fost recunoscut de confesiune de legile noastre.

Catehizația în parohia Fânațe.

Preotul Aurel Greblea ne scrie următoarele:

Fiind delegat din partea P. O. protopop din Baia-mare, cu controlarea învățământului religios la școlile primare de stat din jur, Vineri 13 Iunie c., am fost la examenele din parohiile Trestia, Ciocotiș și Fânațe. Catehizația în cele dintâi două comune s'a făcut prin învățătorii din acele școli, unde m'am convins că acești învățători și-au dat silința pentru a promova simțul religios în copiii din școlile lor.

Mai multă mângâiere sufletească am simțit la școala din Fânațe, unde catehizația s'a făcut din partea parohului Augustin Șovrea, care convins fiind că ce însemnată problemă este catehizația, s'a văzut și am văzut și noi cei prezenți, că ostenelele depuse i-au adus un rezultat peste așteptare. Păr. Aug. Șovrea a înțeles că de aci din școală să-și crească pe viitorii credincioși, cari vor ști a iubi biserica și a ține la ea ca la cel mai scump tezaur. Din răspunsurile minunate, ce le-am auzit dela toți copiii prezenți, în număr de 56, dintre cari nici unul nu s'a aflat să nu știe da răspuns, m'am convins că numai așa o catehizație poate avea efectul dorit. Răspundeau copiii frumos, blând și plăcut, într'un ton melancolic, părea că știau că așa trebuie să răspundă din învățământul despre întemeietorul acestei științe sfinte, care însuși a fost blând, plăcut și iubit de toți. Mi-a plăcut

mult disciplina minunată și corectă ce am observat între acești copii, cari nu arătau a fi obosiți, deși timpul era foarte înaintat. Se vede că școala aceasta stă sub o adevărată conducere. Celor mulți să ne servească de exemplu.

CRONICĂ

Servicii religioase în alte eparhii.

Se păstrează o veche tradițiune la Sfânta Episcopie a Hușilor, ca în Sâmbăta lui Lazăr, să se facă așa numita „procesiune cu stâlpărilor”. La această frumoasă serbare — care se mai face la sf. Mitropolie a Moldovei — iau parte toate autoritățile din oraș, toate școlile secundare și primare și foarte mulți credincioși de toate treptele sociale. Procesiunea pornește dela biserica Sfântul Dumitru din oraș, spre catedrala episcopală, având în frunte o mare icoană, care reprezintă intrarea triumfală a Mântuitorului în Ierusalim, purtată de doi clerici, ultimii care încheie cele două șiruri care merg deoparte și de alta, înaintea icoanei. Sunt toți preoții din oraș îmbrăcați în odăjdii. Urmează apoi corul Seminarului și al școalei de cântăreți, dimpreună cu cântăreții din oraș, care cântă canonul stâlpărilor. Credincioșii poartă în mâni mlădițe de salcie (mâțișori) care simbolizează ramurile de finic, cu care Iudeii au întâmpinat pe Isus în Ierusalim. Ajunși la Episcopie, fiecare credincios încredințează ramura sa de salcie Prea Sfințitului Episcop, sau reprezentantului Prea Sfinției Sale, iar în urmă se retrag.

Căsătoriile scad în România. Așa se constată din datele statistice comparative. Din 1920 până în anul trecut căsătoriile au scăzut cu aproape 50 mii, în schimb au crescut nașterile cu aproape 100 de mii. Unii atribue scăderea căsătoriilor crizei economice și împuținării bărbaților în urma războiului. Noi o atribuim scăderii moralității și a mulțimii mari de concubinate pe cari statistica oficială nu le înregistrează. Ar fi vremea să se ia măsuri mai aspre contra concubinajului, care a luat proporții nestăvilite în toate straturile sociale.

PARTEA OFICIALĂ

CONSILIUL EPARHIAL ORT. ROM. DIN CLUJ

Nr. 4950—1930.

CIRCULARĂ

către toate oficiile protopopești și parohiale din Eparhia Clujului.

Așteptând lucrările preoților asupra temei în legătură cu mișcarea sectară din Eparhia noastră, ce s'a dat pentru conferințele de primăvară, — anunțăm tema, ce se va lucra de fiecare preot pentru conferința de toamnă, și anume:

Ce foloase religioase-morale și cultural-naționale aduc în parohie societățile: „Sf. Gheorghe” a tinerimii; Reuniunea femeilor; Oastea Domnului; Școala de Duminecă; Societatea de temperanță etc. și care este cel mai bun plan de activitate al lor?

Pentru a se putea face lucrări cât mai temeinice, P. Onor. protopopi pot împărți tema la mai mulți preoți, după subiectele diferite ce le conține, așa ca unul să desvolte numai subiectul Societ. Sf. Gheorghe, iar altul al Reuniunilor de femei ș. a. m. d.

Atât cele lucrute pentru conferința de primăvară, cât și acestea, se vor trimite prin Of. protopopești, aici spre cenzurare.

Cluj, la 27 Iunie 1930.

Consiliul eparhial.

Nr. 3939—1930.

A V I Z

Publicistul Domokos-Haraga Balázs din Cluj, a scos de sub tipar în limba română un roman istoric despre *Avram Iancu*, și anume după studii îndelungate ce a făcut în bibliotecile și arhivele secrete ale palatului imperial din Viena. Romanul se estinde pe 468 pagini tipărite. Dovedește, că pacea dela Trianon este justă și dreaptă față de ori-ce propagandă a ziariștilor alarmiști din streinătate. Această lucrare cuprinde multe date necunoscute până acum despre cel mai ideal și totodată cel mai tragic erou al națiunii române. Autorul prin această lucrare a reușit să scoată în relief realitatea istorică față de lucrările istorice tendențioase maghiaro-austriace, cari au căutat să prezinte în lumină falsă eroii,

aspirațiunile și luptele naționale române din Ardeal. Cartea aceasta se cuvine să fie po-doaba bibliotecii fiecărui preot, sau alt intelectual. — Un exemplar costă 230 Lei.

Oficiile protopopești, în timp de 30 zile, vor binevoi a ne înainta un tablou, care să cuprindă numele tuturor preoților, sau altor intelectuali din tract, cari își comandă această carte.

Cluj, la 26 Iunie 1930.

Consiliul eparhial.

Nr. 4368—1930.

CONCURS

Cu ordinul Nr. 69112 din 1930, Ministerul Instrucției și al Cultelor a sistemizat două posturi de *cateheți* permanenți pentru elevii școalelor primare, unul în *Cluj* și altul în *Târgu-Mureș*.

Pentru ocuparea acestor posturi publicăm, pe calea aceasta, concurs cu termenul de *1 Septembrie 1930*. Candidații cari doresc să ocupe aceste posturi, își vor înainta cererile însoțite de documentele convenite, până la termenul de mai sus, Consiliului nostru eparhial.

Cei cu calificare specială de cateheți sau profesori de religie, vor fi preferați.

Retribuția se va plăti de către stat, din fondul cursurilor complimentare, în conformitate cu calificarea candidatului și cu numărul orelor de catehizare.

Cluj, la 27 Iunie 1930.

Consiliul Eparhial.

Nr. 4561—930.

2—3

Concurs.

Prin aceasta se publică concurs **pentru primirea de studenți în Academia noastră teologică din Cluj**, cu termenul de **15 Septembrie a. c.**

Candidații cari doresc să fie primiți vor înainta Consiliului nostru eparhial o cerere scrisă cu mâna proprie, anexând în original următoarele documente:

- Actul de naștere și botez dela oficiul parohial.
- Atestatul de bacalaureat.
- Atestat medical prin care să se con-

state integritatea spirituală și corporală a petentului.

d) Declarația petentului, subscrisă de părinți sau tutori, că după absolvirea cursului teologic va intra în slujba eparhiei cel puțin cinci ani de zile, la din contră va restitui fondului seminarial toate spesele de întreținere, precum și bursele primite.

Cererile instruite cu aceste documente se vor înainta Consiliului până la *15 Sept.*

Cereri intrate după acest termen nu se vor lua în considerare.

Candidații acceptați se vor prezenta în ziua de *27 Sept.* la viza medicală și la examinarea aptitudinilor lor muzicale, dela care atârână primirea definitivă în academie.

Atât cei primiți cât și clericii cei vechi se vor înscrie în zilele de *27—30 Sept.* După acest termen nu se vor mai face nici un fel de înscriere. Cei întârziți vor fi considerați dimiși din academie.

Cu ocazia înscrierii fiecare student va plăti 150 Lei taxa de înscriere și cel puțin jumătate din taxa de întreținere în internat.

Pentru întreținerea la Internatul Academiei studenții vor avea să solvească o taxă anuală de **8000 Lei.** — Jumătate se va solvi la înscriere, iar cealaltă jumătate la *1 Februarie 1931.*

Dela aceste taxe nu poate fi scutit nimenea. Burse pentru acest an școlar nu se vor da.

Fiecare student primit în institut va aduce cu sine cel puțin patru schimburi de rufe în stare bună.

Dela data înmatriculării studenții intră în toate drepturile și datorințele statorite în Regulamentul Academiei.

Nici un student nu poate cerceta în acelaș timp ca student ordinar, alte institute de învățământ.

Studenții sunt obligați să locuiască în Internatul Academiei și să se conformeze normelor stabilite de Regulament.

La înmatriculare fiecare este obligat a se prezenta în persoană cu documentele originale.

Cursurile regulate încep la *1 Oct.*

Cluj, din ședința Consiliului Eparhial ținută la *11 Iunie 1930.*

Nicolae Ivan
Episcop.

Laur. Curea
secretar.

Asociația Clerului ort. rom. „Andrei Șaguna“.

Nr. 12—1930.

COMUNICAT

Din nizuințele de concentrare ale preoților ortodocși din România într'o organizație a lor proprie pe întreaga țară, a rezultat un Statut general, înregistrat deja la Tribunalul Ilfov, și un organ de publicitate „Graiul vremii“, pe care-l scot frații dela București.

Asociația „A. Șaguna“ ține mereu contactul cu centrul București, cu nizuința de încadrare a Asociației „A. Șaguna“ în organizația pe Țara întreagă.

Și până să se înlăptuiească deplin acest lucru bun și frumos, Comitetul Asociației „A. Șaguna“ apelează la toți frații preoți din cadrele sale să se aboneze la organul central „Graiul vremii“, chemat a apăra interesele sf. Biserici și pe cele ale Clerului nostru, și de a promova procesul de încheiere între organizația noastră și cea centrală din București.

Biroul Asociației „A. Șaguna“.

Nr. 384/1930 prot.

(16) 1—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa III. *Hășmașul-Ciceului*, protopopiatul Dejului, jud. Someș, se publică concurs în „Renașterea“ cu termen de 30 zile dela prima apariție.

Venitele preotului, legate de acest post, sunt următoarele:

1. Salar dela stat, conform legilor în vigoare.

2. Locuință în natură în edificiul școlii, declarată de casă parohială, constând din 2 camere, bucătărie, cămară și pivniță aparte. Apoi supraedificate economice: șură, grajd și hambar de fân și grădină bună.

3. Sesie parohială, arător și fânaș, în întindere de 17 jug. cad. și un parchet de pădure pentru lemne de focărit preotului.

4. Birul, ziua de lucru și stolele, conform hotărârii Consiliului parohial din 2 Iunie 1930.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile cu documentele necesare, în termenul indicat, acestui oficiu și cu avizul nos-

tru în prealabil, au voie să se prezinte în parohie pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Concurenții au să prezinte și act de învoire dela P. Sf. Sa Episcopul nostru, fără de care act nu pot fi luați în candidare. Dej, la 18 Iunie 1930.

Oficiul protopopesesc ort. rom. al Dejului,
în conțelegere cu Consiliul parohial.

Z. Manu, protopop.

Nr. 782/1930 prot.

(15) 2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de clasa II-a *Caianu*, protopopiatul Cluj, numărul credincioșilor 945, se publică prin aceasta concurs cu termen de 30 de zile.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela stat.

2. Casă parohială cu supraedificate.

3. Sesiune parohială de 34 jug. pământ calitate I, și două drepturi de pășunat.

4. Una zi de lucru dela fiecare familie, cedând 15 zile cantorului și 5 crâșnicului.

5. Stola fixată de Consiliul parohial în ședința din 15 Iunie a. c.

Impozitul după pământ îl plătește preotul.

Candidații își vor înainta, în termen, actele cerute de Regulamentul pentru întregirea parohiilor, Oficiului protopopesesc din Cluj și cu învoirea prealabilă a protopopului se vor prezenta în parohie pentru a cânta, predica și ceremonia.

Concurenții vor avea să producă act de încuviințare dela P. Sf. Episcop, că-i admite să concureze la acest post de paroh, altfel nu vor putea fi luați în candidare. Cluj, la 23 Iunie 1930.

Oficiul protopopesesc din Cluj, de acord cu

Consiliul parohial.

Nicolae Vasiliu, protopop.

AVIZ! Cu onoare aduc la cunoștința on.

preoțimi și organe parohiale, că începând cu 1 Ianuarie c., în prăvălia mea din Cluj, Str. Iuliu Maniu nr. 7, se vor afla de vânzare în rate și ICOANE SFINTE, frumos încadrate. Icoanele încadrate vor fi expuse în permanență, fiecare având indicat și prețul.

Cu stimă MIHAIL SOMLYAI

(1) 7—12

aurar.